

Metsähallituksen toimittajien toimintatapaohje

Toimintatapaohjeen tarkoitus

Tämä asiakirja sisältää Metsähallituksen toimittajilleen asettaman **eettisen ja vastuullisen toiminnan vähimmäistason**. Metsähallituksen ja sopimusosapuolena olevan toimittajan välisessä hankintasopimuksessa voidaan asettaa em. vähimmäistasoa tiukempia ehtoja.

Toimittaja vastaa kaikkien tämän asiakirjan vaatimusten täyttämisestä omasta puolestaan sekä työntekijöidensä, alihankintaketjunsä ja alihankintaketjun työntekijöiden puolesta.

Metsähallituksen tehtävänä on käyttää, hoitaa ja suojella valtion maa- ja vesialueita kestävästi.

Metsähallituksen toiminnan tarkoitus on luonnon arvon ja yhteisen varallisuuden vastuullinen kehittäminen yli sukupolvien. Siksi edellytämme myös toimittajiltamme eettistä ja kestävää toimintatapaä.

Metsähallitus noudattaa toiminnassään lainsäädäntöä, omaa toimintatapaohjettaan ja hyvää hallintotapaä.

Sisältö

1. Yleiset velvoitteet
2. Toimittaja kantaa vastuunsa ympäristöstä
3. Toimittaja hyödyntää ja suojaa tietoa asianmukaisesti
4. Toimittaja kunnioittaa ihmis- ja työoikeuksia
5. Toimittaja sitoutuu vastuulliseen yhteistyöhön ja sopimustoimintaan
6. Toimittaja ei hyväksy korruptiota tai lahjontaa
7. Toimittaja sitoutuu auditointeihin
8. Toimittaja ilmoittaa poikkeamista ja tiedottaa ilmoituskanavasta
9. Toimittaja korjaa toimintaansa ja tiedostaa riskin seuraamuksista

1. Toimittajaa koskevat yleiset velvoitteet

Toimittaja sitoutuu

- noudattamaan sopimusehtoja, toimintatapaohjetta ja kaikkea toimintaansa koskevaa sääntelyä, ja
- varmistamaan ja vastaamaan, että kaikki hankinta-sopimuksen täyttämiseen sen puolesta osallistuvat tahot ovat tietoisia tästä toimintatapaohjeesta ja noudattavat sitä.

2. Toimittaja kantaa vastuunsa ympäristöstä

Toimittaja sitoutuu

- ilmoittamaan havaitsemastaan ympäristövahingosta ja ympäristörikkomuksesta sekä välittömästi ympäristövahingon vaarasta viipymättä Metsähallitukselle.
- laatimaan ja ylläpitämään toimintamallin, jolla se tunnistaa, ehkäisee, korjaa ja seuraa oman toimintansa ja alihankintaketjunsä aiheuttamia kielteisiä ympäristövaikutuksia ja -riskejä. Toimintamallin tulee kattaa toiminnan kannalta olennaiset vaikutukset esimerkiksi maaperän, ilman ja vesistöjen pilaantumiseen, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastoon. Toimintamallin ja sen sisältämien toimenpiteiden tulee olla oikeassa suhteessa toimittajan toiminnan laajuuteen ja luonteeseen.
- huolehtimaan työntekijöidensä ja alihankintaketjunsä riittävästä tiedottamisesta, kouluttamisesta ja resursseista toimintamallia koskien.

3. Toimittaja hyödyntää ja suojaa tietoa asianmukaisesti

Toimittaja sitoutuu

- huomioimaan kaikessa toiminnassaan asianmukaisen ja riittävän tietosuojan ja tietoturvan tason, ja
- käsittelemään kaikkia sopimussuhteeseen liittyviä tietoja ainoastaan sovitun mukaisesti, aineettomia oikeuksia kunnioittaen sekä salassa pidettäviä ja muita luottamuksellisia tietoja suojaten.

A close-up photograph of a person's hands pouring coffee from a silver thermos into a green cup. The person is wearing a red jacket. The background is slightly blurred, showing other people and a purple bag.

4. Toimittaja kunnioittaa ihmis- ja työoikeuksia

4.1 Menettelytapa

Toimittaja noudattaa työoikeuksia sekä muita perus- ja ihmisoikeuksia sekä varmistaa, ettei se ole osallisena ihmisoikeusloukkauksissa. Toimittaja tunnistaa ja hallitsee työ- ja ihmisoikeuksiin liittyviä kielteisiä vaikutuksia toimintansa ja alihankintaketjunsä osalta. Toimittaja on velvollinen ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin sekä viipymättä raportoimaan nämä Metsähallitukselle. Toimittaja on velvollinen noudattamaan kohtien 4.2-4.8 mukaisia periaatteita ja varmistamaan nämä myös alihankintaketjunsä osalta.

4.2 Yhdenvertaisuus

Toimittaja ei salli työyhteisössään tai alihankintaketjussään syrjintää iän, sukupuolen, alkuperän, kielen, vakaumuksen, uskonnon, mielipiteen, vammaisuuden, terveydentilan, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

4.3 Työterveys ja työturvallisuus

Toimittaja vastaa lakisääteisten työterveys- ja työturvallisuusnäkökohtien huomioimisesta liiketoiminnassaan ja alihankintaketjussaan.

Toimittaja vastaa siitä, että sen työntekijöillä ja alihankkijoiden työntekijöillä on tehtävien edellyttämä osaaminen, ja että heidät on perehdytetty riittävästi sekä työtehtävien että työturvallisuuden näkökulmasta.

Perehdytyksen tulee olla dokumentoitu. Toimittaja varmistaa, että sen työntekijät ja sen alihankkijoiden työntekijät suorittavat Metsähallituksen järjestämät ja edellyttämät työhön ja työturvallisuuteen liittyvät koulutukset.

4.4 Palkkaus ja työajat

Toimittaja varmistaa, että työtä suorittavien henkilöiden kohdalla täyttyvät seuraavat vaatimukset:

- heillä on kirjallinen työsopimus ja he ymmärtävät sen sisällön;
- heille maksetaan vähintään lain ja mahdollisesti sovellettavan työehtosopimuksen mukaiset palkat ja korvaukset;
- työaika, lepoaikoja ja ylityötä koskevia säännöksiä noudatetaan;
- palkka-, työ- ja ylityökorvaukset maksetaan säännöllisesti ja suoraan työn suorittajalle, sekä
- työaika-asiakirjat, kuten työaikakirjanpito ja työvuoroluettelo, pidetään ajan tasalla.

4.5 Järjestäytymisvapaus

Työntekijöiden oikeutta liittyä ammattiliittoihin ja osallistua niihin kollektiivisesti on tunnustettava ja kunnioitettava. Avoin viestintä työntekijöiden ja heidän edustajiensa välillä on sallittava ilman pelkoa kostotoimista tai häirinnästä.

4.6 Lapset ja nuoret

Toimittaja sitoutuu olemaan palkkaamatta työntekijöitä, jotka ovat alle 15-vuotiaita ja varmistamaan, että alihankintaketjussa ei ole palkattuna tällaisia. Toimittaja sitoutuu varmistamaan, ettei alle 18-vuotiaiden työnteko vaaranna heidän koulutustaan, turvallisuuttaan tai henkistä kehitystään.

4.7 Nykyaikainen orjuus

Toimittaja eikä sen alihankintaketju ei saa käyttää eikä olla osallisena missään nykyaikaisen orjuuden, kuten pakkotyön, ihmiskaupan tai velkaorjuuden muodossa eikä saa hyötyä tällaisesta työstä. Kaikkien työllistämispäätösten on perustuttava työntekijöiden vapaaseen valintaan, ja kaikilla työntekijöillä on oltava vapaus lähteä työsuhteesta kohtuullisessa ajassa. Työntekijöiden henkilötodistuksia, passeja, lupia tai muita henkilökohtaisia asiakirjoja ei saa vaatia säilytettäväksi. Toimittajan on varmistettava, että työntekijöitä ei vaadita maksamaan rekrytointimaksuja tai rekrytointiin liittyviä maksuja toimittajalle tai sen alihankkijoille.

4.8 Paikallisyhteisöt ja alkuperäiskansat

Mahdolliset haitalliset vaikutukset paikallisyhteisöihin ja alkuperäiskansoihin tulee ehkäistä ja minimoida.

5. Toimittaja sitoutuu vastuulliseen yhteistyöhön ja sopimustoimintaan

Toimittaja sitoutuu

- yhteistyöhön, joka on rakentavaa ja tuloksellista;
- avoimeen ja säännölliseen vuorovaikutukseen;
- noudattamaan kaikkia sovellettavia rahanpesun torjuntaan ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyviä lakeja ja pakotesäännöksiä;
- varmistamaan, että toimittajan ja sen alihankintaketjun väliset sopimukset ovat taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäviä ja mahdollistavat tämän toimintatapaohjeen noudattamisen alihankkijan toiminnassa;
- olemaan teettämättä sopimusvelvoitteita ehdoilla, jotka ovat kohtuuttomat, epärealistiset tai muutoin sellaiset, että ne vaarantaisivat työn laadun, toimitusvarmuuden, työntekijöiden oikeudet tai vastuullisen liiketoiminnan, ja
- osaltaan ehkäisemään kiellettyjä kilpailunrajoituksia ja olemaan osallistumatta niihin.

6. Toimittaja ei hyväksy korruptiota, laittomia liiketoimia tai lahjontaa

Toimittaja ei osallistu epäasialliseen vaikuttamiseen, mukaan lukien korruptioon tai muihin sopimattomiin tai laittomiin liiketoimiin, kuten vaikutusvallan väärinkäyttöön, suosimiseen, kiristykseen, kavallukseen tai petokseen, ja pyrkii toiminnassaan ehkäisemään ja estämään niitä.

Toimittaja sitoutuu siihen,

- ettei toimittaja, sen johto, työntekijät tai alihankintaketju suoraan tai epäsuorasti maksa, anna tai tarjoa lahjusta Metsähallituksen tai kolmannen osapuolen edustajalle, ja
- etteivät nämä myöskään vastaanota tai pyydä lahjusta.

7. Toimittaja ilmoittaa poikkeamista ja tiedottaa ilmoituskanavasta

- Toimittajan on viipymättä kirjallisesti ilmoitettava Metsähallitukselle, jos se tietää tai epäilee, että toimittaja itse, sen alihankkija tai jokin kolmas osapuoli tai jonkun em. tahon työntekijä ei joltain osin noudata tätä toimintatapaohjetta.
- Metsähallituksella on käytössään ilmoituskanava, johon kuka tahansa voi ilmoittaa Metsähallituksen toimintaan liittyvistä väärinkäytöksistä tai väärinkäytösepäilyistä. Toimittajan on tiedotettava ja pyydettyessä osoitettava tiedottaneensa siitä työntekijöilleen ja huolehdittava, että kaikilla sen alihankintaketjun työntekijöillä on vastaava tieto.
- Toimittaja pidättäytyy kaikista kielteisistä seuraamuksista niitä kohtaan, jotka vilpittömin aikein ilmoittavat väärinkäytösepäilyistä Metsähallitukselle.
- Toimittajan on viipymättä ilmoitettava Metsähallitukselle, jos se havaitsee hankintasopimukseen liittyvässä toiminnassa sellaisia riskejä, puutteita tai vahinkoja, jotka vaativat pikaista korjausta.

8. Toimittaja korjaa toimintaansa ja tiedostaa riskin seuraamuksista

Jos Metsähallitus havaitsee, että toimittaja ei noudata tätä toimintatapaohjetta tai sen sisältöä tarkentavia sopimusehtoja, Metsähallitus ilmoittaa toimittajalle asioista, jotka vaativat korjausta.

Toimittajalla tulee olla käytössään toimintatapa, jonka mukaisesti se tekee vaaditut korjaukset, seuraa niiden toteutumista ja raportoi niistä Metsähallitukselle.

Jos toimittaja ei osoita korjanneensa toimintaansa viipymättä tai yhdessä sovitussa määräajassa, Metsähallitus voi perua tekemänsä tilaukset ja/tai keskeyttää tulevat tilaukset ja/tai maksut siihen saakka, kunnes Metsähallituksen edellyttämät korjaukset on tehty hyväksyttävästi.

Jos toimittaja ei tee edellä mainittuja korjauksia, tai jos toimintatapaohjeen rikkomus on niin olennainen, ettei sitä voida kohtuudella korjata, Metsähallitus voi purkaa toimittajan kanssa tehdyn hankintasopimuksen.

Metsähallituksella on myös oikeus käyttää mahdollisia muita sopimusehtojen rikkomuksesta johtuvia oikeuskeinojaan.

A close-up photograph of a person wearing a green and orange safety vest. They are holding a rugged, grey handheld device with a screen and a keypad. The person's hands are visible, and they appear to be using the device. The background is blurred, suggesting an outdoor setting.

9. Metsähallitus varmentaa tämän ohjeen noudattamisen

Metsähallitus voi arvioida erilaisten tarkastusten, auditointien, raportoinnin tai vuoropuhelun avulla tai itsearviointia edellyttämällä, noudattavako toimittaja ja sen alihankintaketju tätä toimintatapaohjetta ja hankintasopimusta.

Arviointeja voi toteuttaa Metsähallitus tai Metsähallituksen valtuuttama riippumaton, auditointitietojen salassapitoon sitoutunut kolmas osapuoli, ellei hankintasopimuksessa ole auditoinnin toteuttajasta sovittu toisin. Metsähallitus vastaa auditointiin valtuuttamansa kolmannen osapuolen kustannuksista.

Arvioinneissa voidaan edellyttää toimittajaa kuvaamaan, miten se on järjestänyt toimintansa täyttääkseen tämän ohjeen vaatimukset. Toimittajan on pyynnöstä annettava arvioinnissa tarvittavat tiedot ja asiakirjat ja toteutettava mahdollisesti pyydyt itsearviointit.

Auditointi koskee tämän toimintatapaohjeen tai hankintasopimuksen kannalta olennaisia asioita, kuten toimittajan työtapoja ja menettelyitä sekä esimerkiksi toimittajan tiloja, työkohteita ja toimipaikkoja, asiakirjoja, työvälineitä, ohjelmistoja sekä työntekijöiden ja Metsähallituksen työkohteella työskentelevien henkilöiden olosuhteita.

Auditointioikeus ulottuu myös toimittajan alihankintaketjuun.